visko žal. úřadu, že v době, kdy bylo o nároku st-lově rozhodováno, platily předpisy bývalé župy ugočské, není správné. Ale pak stížnost postrádá potřebné konkretisace podle § 18 zákona o ss č. 36/1876 ř. z. a nemohl se jí proto nss v tom směru dále zabývati.

Že by výklad žal. úřadu, jaký dal předpisu § 2 lit. a) bod 2 služebních a disciplinárních předpisů pro horáry a lesní hajné bývalé župy ugočské, nebyl správný, stížnost nevytýká. —

Č. 12.974.

Politické strany. — Řízení správní: * Při zjišťování příslušnosti k politické straně podle ustanovení § 20, odst. 2, lit. a) zákona č. 201/1933 Sb. o zastavování činnosti a o rozpouštění politických stran nespočívá na funkcionářích veřejnoprávních korporací a veřejných institucí jmenovaných v § 10 cit. zákona průkazní břemeno ve příčině vystoupení ze strany.

(Nález z 10. září 1937 č. 13.940/37).

Věc: Josef S. v Keprtovicích (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti rozh. min. škol. a nár. osvěty v Praze z 5. května 1934 o odnětí funkce v místní školní radě.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje.

Důvody: Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad, rozhoduje v dohodě s min. vnitra podle §§ 10, 14 a 22 zákona č. 201/1933 Sb., že st-l, učitel veřejné školy národní, pozbývá funkce člena v místní školní radě v Keprtovicích, v podstatě proto, že byl členem německé národně-socialistické strany dělnické, jejíž činnost byla 4. října 1933 podle rozhodnutí vlády zastavena a jež pak byla vládou 12. listopadu 1933 rozpuštěna, a nepodal ve lhůtě stanovené okr. úřadem průkazu o tom, že přestal býti členem strany dříve než 4. dubna 1933.

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvážil nss:

Stížnost vytýká nař. rozhodnutí nezákonnost, kterou spatřuje především v tom, že v pouhé skutečnosti, že osoba svého času před rozpuštěním německé národně-socialistické strany dělnické náležela této straně, nelze podle přirozeného právního citu spatřovati jednání, na základě něhož by mohl býti učitel zbaven funkce v místní školní radě. Námitka tato není důvodná.

Byla-li činnost politické strany zastavena podle zákona č. 201/1933 Sb., vysloví podle § 10, odst. 1 tohoto zákona úřad uvedený v odst. 2 téhož paragrafu, že pozbývají její příslušníci veškerých veřejných funkcí, kterých nabyli volbou, jmenováním nebo jinak ve sborech samosprávy místní nebo zájmové, jakož i v jakýchkoli jiných veřejných institucích, počítajíc v to i ústavy, podniky atd. Za příslušníka strany ve smyslu tohoto zákona kvalifikují podle § 20, odst. 2 cit. zákona troje skutečnosti, jež zákon od sebe rozlišuje. Kvalifikačním znakem příslušníka je však podle cit. předpisů i skutečnost, že kdo byl v po-

sledních 6 měsících před zastavením činnosti politické strany organisovaným členem nebo stranu podporoval nebo její podvratné cíle veřejně schvaloval v posledních 6 měsících. Z toho vysvítá, že sankci § 10 postihuje zákon také osoby, které byly členy politické strany v době, kdy strana pro svou protistátní činnost ještě rozpuštěna nebyla. Nemá proto stížnost pravdu, má-li zato, že zákonný předpoklad pro vyslovení ztráty funkce člena místní školní rady není dán již pouhou skutečností, že st-l byl členem německé národně-socialistické strany dělnické v době, kdy její činnost nebyla shledána závadnou.

Důvodnou shledal však soud stížnost v jiném směru. Podle znění nař. rozhodnutí pozbyl st-l po rozumu §§ 10, 14 a 22 cit. zákona funkce člena místní školní rady v Keprtovicích, ježto byl v době 6 měsíců, počítajíc zpět od usnesení vlády z 4. října 1933 o zastavení činnosti německé národně-socialistické strany dělnické, členem této strany. K závěru, že byl v této době příslušníkem strany podle § 20, odst. 2, lit. a) zákona, dospěl žal. úřad z toho, že st-l nepodal na vyzvání okr. úřadu z 6. prosince 1933 v dané lhůtě průkazu o tom, že přestal býti členem strany dříve než dne 4. dubna 1933. Podle toho má žal. úřad zato, že i v případě § 20, odst. 2, lit. a) zákona může úřad jmenovaný v odst. 2, § 10 leg. cit. míti skutečnost příslušnosti ke straně v kritické době 6 měsíců před zastavením činnosti za prokázanou, nepodal-li ten, o jehož funkce běží, ve lhůtě úřadem mu dané, průkaz o tom, že ze strany vystoupil dříve než před 6 měsíci zpět ode dne, kdy činnost strany byla zastavena. Stížnost popírá správnost tohoto názoru a poukazuje na to, že břímě důkazní nemůže postihovati st-le, ježto by to odporovalo stěžejní zásadě řízení, podle níž provedení důkazu přísluší úřadu. Činí tak právem.

Bylo již uvedeno, že zákon č. 201/1933 Sb. v § 20, odst. 2 uvádí troje skutečnosti, které kvalifikují příslušníka politické strany ve smyslu tohoto zákona, a přesně je od sebe liší. Příslušníkem je podle odst. 2, lit. a) cit. paragrafu, kdo je nebo v posledních 6 měsících byl organisovaným členem strany, a podle lit. c) téhož odstavce, kdo na její jméno byl kandidován nebo za ni navržen pro veřejnou funkci, pokud neprokáže ve lhůtě mu dané, že byl kandidován nebo navržen proti své vůli, nebo že ze strany vystoupil dříve než před 6 měsíci. Na posléz uvedeném místě vychází zákon z presumce, že osoby, jež byly na jméno určité politické strany kandidovány nebo za ni navrženy pro veřejnou funkci, jsou příslušníky této strany, a určuje, že tuto presumci může osoba, o niž jde, vyvrátiti tím, že ve lhůtě jí dané prokáže, že byla kandidována neb navržena proti své vůli nebo že ze strany vystoupila dříve než před 6ti měsíci (srov. Boh. A 12.408/36). Jen v tomto případě přenáší tedy zákon břímě důkazní na stranu a je její věcí, aby presumci o členství vyvrátila. Nic podobného není však vysloveno v případě uvedeném v 2. odst. lit. a), podle jejíž kriterií kvalifikoval žal. úřad st-le za příslušníka německé národně-socialistické strany dělnické. V případě tam uvedeném musí proto úřad sám podle předpisů správního řádu, resp. podle procesních zásad oficiality a materiální pravdy za účasti strany zjistiti, zda je, resp. zda byla určitá osoba v posledních

6ti měsících organisovaným členem politické strany. Břímě důkazní nepostihuje v tomto případě stranu, jak zato má žal. úřad. Žal. úřad, veden mylným názorem, že i v případě kvalifikace příslušníka politické strany ve smyslu § 20, odst. 2, lit. a) zák. č. 201/1933 Sb. spočívá břímě důkazní na oné osobě, považoval st-le za příslušníka strany, ježto nevyvrátil ve lhůtě mu dané presumci o svém členství. Pro tento mylný názor bylo nař. rozhodnutí zrušiti pro nezákonnost.

Č. 12.975.

Pojišťovací právo: * Aranžérka, zaměstnaná v krejčovském závodě zkoušením oděvů a odborným dozorem nad řádným zhotovováním výrobků, manuálně nepracující, vykonává práce převážně duševní ve smyslu § 1, odst. 2, lit. a) zákona č. 89/1920 Sb. a § 1, odst. 2 zákona č. 26/1929 Sb.

(Nález z 11. září 1937 č. 203/35-6).

Věc: Firma Oldřich R. v Praze (adv. Dr. František Kassowitz z Prahy) proti rozh. min. soc. péče v Praze z 23. října 1934 (za zúč. Annu K.-M. adv. Dr. František Sax z Prahy) o pensijním pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá.

Důvody: Úřadovna A Všeobecného pensijního ústavu v Praze prohlásila opravným výměrem z 2. listopadu 1932 Annu K.-M. jako aranžérku v zaměstnání u stěžující si firmy od 1. listopadu 1926 za povinnou pojištěním, zařadila ji do 8. třídy služného podle zákona č. 89/1920 Sb., resp. 26/1929 Sb. a předepsala příslušné měsíční pojistné. —

Na odvolání firmy zem. úřad v Praze tento výměr zrušil z toho důvodu, že řečená zaměstnankyně pojištěním povinna nebyla.

Odvoláním, jež z tohoto rozhodnutí podala jak Úřadovna A, tak i zaměstnankyně, min. soc. péče nař. rozhodnutím vyhovělo, toto rozhodnutí zem. úřadu v Praze zrušilo a uvedlo opět v platnost opravný výměr Úřadovny A z 2. listopadu 1932, vysloviv, že Anna K.-M. ve sporné době pensijní pojistné povinnosti podléhala. V důvodech bylo v podstatě uvedeno: Anna K.-M. byla zaměstnána u firmy Oldřich R. ve sporné době jako aranžérka. Její činnost spočívala v podstatě v tom, že zkoušela zákaznicím šaty a přidělovala je pak k příslušným opravám švadlenám, jimž udělovala k jejich pracím potřebné pokyny a rady, odborně k nim dozírala a jimi provedené opravy znovu prohlížela, jsou-li řádně provedeny. Mimo to vyhotovovala (vykopírovala) podle nákresů nebo modelů střihy, které přizpůsobovala pro jednotlivé zákaznice a někdy též stříhala látky. Podstata a účel její činnosti při zkoušení šatů nebylo manuální vyšpendlování oprav, nýbrž posouzení, zda výrobek odpovídá přesně modelu a je-li bezvadně proveden, případně má vady. K takovému posouzení bylo nutně zapotřebí odborných znalostí a zkušeností. Manuální práce A. K.-M., spojené se zkoumáním výrobků, jako vyšpendlování a pod. byly jen prostředkem